

ע"פ 4794/17 - רחל סופר נגד כונס הנכסים הרשמי

בבית המשפט העליון

ע"פ 4794/17

לפני:

כבוד הרשמת ליאת בנמלך

המערערת:

רחל סופר

נ ג ד

המשיבים:

1. איתן ארז עו"ד, הנאמן לנכסי החייבת
2. עו"ד יונתן צברי, הנאמן המשותף לשעבר לנכסי החייבת
3. כונס הנכסים הרשמי

בקשה לסיווג הליך

פסק - דין

1. ההליך שבכותרת נסב על החלטה של בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו אשר דחתה בקשה שהגישה המערערת לפי פקודת בזיון בית משפט, בה ביקשה להורות כי המשיבים 1-2 (להלן: הנאמנים) ביזו החלטות של בית המשפט מיום 16.11.2010 ומיום 15.11.2016.

המערערת הגישה "הודעת ערעור" ובד בבד עימה הגישה "למען הזהירות בלבד" בקשה לסיווג ההליך כ"ערעור פלילי המוגש בזכות". לטענתה הבקשה שהגישה לפי פקודת בזיון בית משפט היא יחידה דיונית מתוחמת עצמאית, ועל

כן, ובהתאם להלכה הנוהגת לעניין סיווג החלטות בהליכי פשיטת רגל, מדובר ב"פסק דין"; כן נטען כי ההחלטה ניתנה בידי בית המשפט המחוזי במסגרת הפעלת סמכותו המיוחדת כבית משפט של פשיטת רגל, על כן מדובר ב"צו פשיטת רגל". עוד טוענת המערערת (בתשובה שהגישה) כי סיווג ההליך כאזרחי ירוקן מתוכן את בקשתה "להטיל עונש" על הנאמנים, וכי אין הצדקה להבחין בין דרך ההשגה על החלטה הדוחה בקשה לפי פקודת ביזון בית משפט הניתנת במסגרת הליך אזרחי לבין דרך ההשגה על החלטה דומה הניתנת במסגרת הליך פלילי.

המשיבים התבקשו להגיש תגובות לבקשה "לסיווג ההליך", ובתגובות שהגישו טוענים הם כי לא נתונה למערערת זכות ערעור על ההחלטה.

2. לאחר שעיינתי בכל החומר שלפניי ושקלתי בדבר הגעתי לכלל מסקנה כי לא נתונה למערערת זכות ערעור על ההחלטה, וכי היה עליה להשיג עליה בדרך של בקשת רשות ערעור אזרחית.

בקשה לפי פקודת ביזון בית משפט נשענת על החלטה שיפוטית קודמת, אשר לפי הנטען לא קוימה. ככלל, החלטה המאוחרת לפסק-דין אזרחי, הנוגעת לביצועו ואשר מהותה ותכנה טפלים לו, היא "החלטה אחרת". כחריג לכלל זה קובע סעיף 8(1) לפקודת ביזון בית משפט כי "צו המטיל עונש שניתן ע"י בית משפט מחוזי או בית משפט שלום עפ"י סעיף 6 יהא ניתן לערעור באותם התנאים הנוהגים בערעור על פסק דין פלילי המטיל עונש כיוצא בזה", דהיינו על החלטה המקבלת בקשה לפי פקודת ביזון בית משפט הכוללת הטלת סנקציה מכוח הוראות הפקודה נתונה זכות ערעור, וסיווג ההליך הוא פלילי. לגבי כל החלטה אחרת הניתנת בבקשה - החלטה הדוחה אותה ואף החלטה המקבלת את טענות המבקש בחלקן אך לא מוטל במסגרתה "צו המטיל עונש" - סדרי הדין הרגילים נותרים בעינם, כלומר לא נתונה זכות ערעור וניתן להשיג עליה ברשות בלבד (ראו והשוו: ע"א 4863/16 אי.די.איי חברה לביטוח נ' לשכת סוכני ביטוח בישראל (5.7.2016) (להלן: עניין אי.די.איי)). כך הוא שכן "כאשר בית המשפט אינו נוקט באמצעי כפיה של קנס או מאסר, לא ניתן לומר כי הפן הפלילי שבהליך הוא הדומיננטי באופן שיש בו להצדיק לסטות מסדרי הדין הרגילים ולקבוע כי יש להשיג על ההחלטה - החלטה שכזכור ניתנת במסגרת סכסוך אזרחי, בבקשה המוגשת "בידי בעל-דין זוכה להגן על זכויותיו האזרחיות" (ע"פ 2351/95 "מובי" בירנבאום בע"מ נ' שמעוני, פ"ד נא(1) 661, 670 (1997)) - כעל ערעור פלילי" (עניין אי.די.איי, פסקה 3).

בענייננו הבקשה לפי פקודת ביזון בית משפט נדחתה, ועל כן בהתאם להלכה הנזכרת לא נתונה למערערת זכות ערעור עליה. אדגיש כי לטעמי, ובניגוד לטענתה המשתמעת של המערערת, הדין וההלכה המסדירים את דרך ההשגה על החלטות בבקשה לפי פקודת ביזון בית משפט חלים על כל בקשה המוגשת לפי הפקודה, כולל בקשות המוגשות במסגרת הליך של פשיטת רגל, ואין מקום לקבוע סדרי דין אחרים-שונים בהקשר זה.

מכל מקום, גם אם נביט על ההחלטה "במשקפיים" של הדין והפסיקה הנוהגת ביחס לסיווג החלטות הניתנות במסגרת הליכי פשיטת רגל, נותרת בעינה המסקנה כי לא נתונה למערערת זכות ערעור על ההחלטה, וזאת מהנימוקים הבאים:

כידוע בהתאם להוראות הדין והפסיקה נתונה זכות ערעור על החלטה שניתנה במסגרת הליך של פשיטת רגל כאשר ההחלטה היא "צו בפשיטת רגל" או כאשר סוגרת היא יחידה דיונית העומדת על רגליה כך שהיא מהווה "פסק דין" (ראו ע"א 7008/13 דגן נ' יניב אינסל, פסקה 3 (20.1.2014)).

עמוד 2

"צו בפשיטת רגל" הוא צו הניתן על ידי בית המשפט "במסגרת הפעלת סמכותו המיוחדת לפי הפקודה כבית משפט לענייני פשיטת רגל" (בש"א 998/92 בן ציון נ' בנק ארץ ישראל בריטניה, פ"ד מו(2) 749, 754 (1992)). בגדר כך נכללות ככלל "[ה]חלטות המרכזיות המתקבלות במהלך התנהלותו של תיק פשיטת רגל" (רע"א 4746/11 גרוזמן נ' כונס הנכסים הרשמי, פסקה 9 (26.10.2012). כן ראו בש"א 6913/12 שפושניק נ' שפושניק (23.10.2012)). ההחלטה שבמוקד ההליך דנן - החלטה הדוחה בקשה לפי פקודת בזיון בית משפט - אינה נמנית לטעמי עם אותן החלטות מרכזיות הניתנות לאורך חייו של הליך פשיטת הרגל אותן יש לסווג כ"צו בפשיטת רגל" (דוגמת צו כינוס, הכרזה על פשיטת רגל, צו הפטר), ועל כן איני מוצאת לקבל את טענת המערערת כי נתונה לה זכות ערעור מכוח נתיב זה.

כן איני מוצאת לקבל את הטענה כי עניין לנו ב"פסק דין". אין מדובר בעניינו ביחידה דיונית עצמאית, כפי הנטען, אלא בהחלטה הנשענת וטפלה לאותן החלטות קודמות אשר לפי הנטען בזו, כמו כל בקשה המוגשת לפי פקודת בזיון בית משפט. העובדה שהבקשה הוגשה בתוך הליך פשיטת הרגל אינה משנה את מהות הבקשה או את מהות ההחלטה.

בבחינת למעלה מן הנדרש אציין כי גם לו הייתי מקבלת את טענת המערערת כי נתונה לה זכות ערעור לא היה בכך להוביל למסקנתה כי היא רשאית להגיש ערעור פלילי, אלא היה עליה להגיש הליך אזרחי המותנה בתשלום אגרה ובהפקדת עירבון, שכן כאמור הליך פלילי יש להגיש רק מקום בו הוטל "צו המטיל עונש" ובעניינו הבקשה שהגישה המערערת מכוח פקודת בזיון בית משפט נדחתה.

3. סיכומם של דברים - ההחלטה עליה נסב ההליך היא "החלטה אחרת", ועל כן לא נתונה למערערת זכות ערעור עליה (וודאי שלא להגשתו של ערעור פלילי).

לפיכך ההליך אשר הוגש אינו ההליך המתאים, והיות ולא קיימת אפשרות בדיון לשנות סיווג של ערעור בזכות (פלילי) לבקשת רשות ערעור (אזרחית), הערעור שבכותרת נמחק.

המשיבים יודיעו האם בנסיבות העניין ובהתחשב בכך שההליך הוגש לפני שהמועד להגשת בקשת רשות ערעור חלף (בהינתן מועד ההמצאה הנטען בבקשה), ניתנת הסכמתם למתן ארכה קצרה להגשת הליך ערעורי מתאים. התגובות תוגשנה עד ליום 31.12.2017.

ניתן היום, ד' בטבת התשע"ח (22.12.2017).

ליאת בנמלך
ר ש מ ת